

מאמר -

"בגרות שנייה" – עולם חדש, תפיסות ישנות

מאת: רפי פלג - מייסד תפיסת "הבגרות השנייה"

נראה שהתפיסה החברתית-תרבותית הקיימת בישראל מעודדת אנשים להסתפק בפיתוח מרחבי הפנאי והמשפחה שלהם. המסר התרבותי הנסתר שמועבר לפורשים הוא: חיי היצירה שלכם הסתיימו. אתם את שלכם עשיתם. עכשיו הגיע זמנכם ליהנות, לנוח, לפתח פעילויות פנאי ולטפח את מרחבי המשפחה והחברה. אנא בטובכם, פנו דרך לצעירים שפוסעים אל עבר המחר ומצעידים את העולם ברוח חדשה. בבקשה מכם, אל תפריעו להם ולכו ליהנות מסרטי קולנוע במחירים מזלים.

מסתבר שאנו חיים בעולם חדש שקיימות בו עדיין תפיסות מיושנות שאין להן שום רלוונטיות לחיים בהווה ובוודאי שלא למצב שיתקיים בעתיד. העידן החדש בו אנו חיים זקוק לתפיסות חדשות!

התפיסה החדשה צריכה לקחת בחשבון את צורכי האנשים שפרשו ולהתייחס לחיים כאל יותר מאשר עיסוקי פנאי ומשפחה. התפיסה החדשה טוענת שעיסוקים אלה, מהנים ומענגים ככל שיהיו, הם חיים חסרים. חיים כאלה עלולים להתחיל תהליך של התנוונות ושקיעה כי הם אינם כוללים ביטוי לצרכים עמוקים של הגשמה עצמית אשר נובעים ממעמקי הנפש והרוח.

כדי לספק צרכים אלה זקוקים הפורשים למרכיבים אשר יעניקו משמעות וערך לחייהם. הם זקוקים לבטא ולחוות את עצמם כאנשים יוצרים. הם רוצים להשפיע, להיות מעורבים בחיי אחרים ולזכות בהערכה ובהכרה.

תפיסה חדשנית זאת מוגדרת כ"בגרות שניה":

יציקת תוכן בעל משמעות אל תוך חיי הפורשים באמצעות פעילויות ועיסוקים שיעניקו מרכיבים הכוללים ביטוי עצמי, חווית יצירה, עשייה למען הזולת, מעורבות והשפעה, הערכה והכרה, הצלחה ומלאות פנימית. זאת לצד מרחבי הפנאי והמשפחה.

הפעילויות והעיסוקים מונחים על גבי ארבע פלטפורמות:

התנדבות ✨

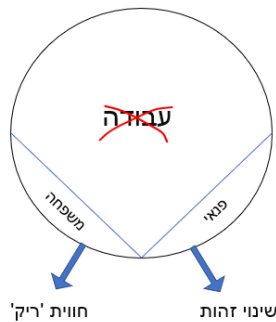
תחביב ✨

יזמות ✨

חשוב לציין שלא מומלץ להתקבע על פלטפורמה מסוימת. למשל:
- תחביב יכול להפוך ליזמות ברגע שבו נמכר המוצר הראשון שאדם ייצר בעצמו במסגרת תחביבו.

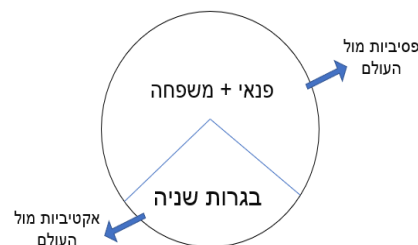
התנדבות יכולה להפוך לעבודה שמעניקה תגמול כספי.
לכן, גם אם בחרו בפלטפורמה מסוימת, לא כדאי לפורשים לחסום אפשרויות אחרות.

הפעילויות תורמות לאיכות החיים כל עוד המשאבים שמשקיעים בהן תואמים את הצרכים והרצונות של הפורשים, וכל עוד הדבר נעשה ממצב שבו האדם הוא אדון לעצמו.

וכך, אם בתקופת העבודה, היוותה הקריירה כ- 80 אחוזים מ"עוגת החיים" של האדם העובד, הרי לאחר הפרישה, פעילויות הפנאי וחיי המשפחה והחברה אשר היוו עד אז רק חלק קטן מן העוגה, יתפסו כשני שלישים של הזמן הפנוי. אל חיי הפנאי והמשפחה יצטרפו הפעילויות אשר מרכיבות את הבגרות השנייה.

מסתבר שפעמים רבות פיתוח הבגרות השנייה מחייב אתנחתא: שלב חיוני שבו מתקיים פסק זמן שנמשך בין מספר חודשים לשנתיים. בשלב האתנחתא מומלץ לפורשים להתרחק מסדר היום ומהפעילויות שהיו חלק משגרת החיים המוכרת שלהם, ולהניח לעבר לשקוע ולהעלות אבק. פסק הזמן מאפשר להפנים את עובדת הפרישה תוך כדי התרגעות, הגשמת חלומות כגון טיול ארוך לחו"ל, השלמת פערים כגון הקדשת זמן רב יותר לבילוי עם ילדים ונכדים. כמו כן מומלץ "לטעום" ולהתנסות בתחומי עיסוק שונים אליהם מרגישים חיבור או תשוקה.

בגרות שניה = פיתוח עיסוקים ופעילויות על בסיס פלטפורמות של:
עבודה - התנדבות - תחביב - יזמות

לא פעם קשה לפורשים להישאר בשלב זה זמן ממושך. הם מתקשים להכיל את התקופה של בטלה כביכול. הקושי נוצר הן בגלל לחץ חברתי או משפחתי והן בגלל הפנמת ערכי התרבות המערבית שאינה סובלת מצבים של חוסר מעש. הפורשים חוששים גם מכך שהערך העצמי שלהם ייפגע. לדעתם, כאשר יבואו מאוחר יותר "לשווק" את עצמם, עלולה תקופת ההפסקה לגרום להם להחמיץ הזדמנויות תעסוקתיות, כלכליות ולפגוע בכושר ההשתלבות שלהם.

אולם זהו שלב חשוב שבו נוצרת בהדרגה אצל הפורשים פרספקטיבה חדשה של התייחסות לעצמם ולסביבתם. הם נעשים בשלים יותר להיפתח לרעיונות, לנסח יעדים ומטרות, לבחור פעילויות ועיסוקים המתאימים להם ולהתמקד בהם. לאחר פסק הזמן ניתן לעבור אל שלב הבגרות השנייה שהוא שלב של צמיחה מחדשת. בזכות פסק הזמן הפירות שצומחים עתידים להיות עסיסיים ומהנים.

לסיכום, ראוי לזכור ולהזכיר את המשפטים הבאים:

✦ **סיום חיי העבודה אינם סיום חיי היצירה של האדם.**

✦ **העבודה ממלאת לא רק צורכי הישרדות ופרנסה אלא גם צרכים עמוקים של נדבכי הנפש והרוח. צרכים אלו אינם נעלמים עם הפרישה. הם צריכים לקבל ביטוי חדש, והדבר קורה באמצעות הפעילויות שכלולות בבגרות השנייה.**

✦ **חיים שווה לחיות אותם הם חיים שיש בהם יותר מאשר הנאות בלבד. החיים צריכים לכלול מרכיבים אשר מעניקים לפורשים תחושה של ביטוי עצמי, חווית יצירה, עשייה למען הזולת, מעורבות והשפעה, הערכה והכרה, הצלחה ומלאות פנימית.**

✦ **חיי ערר, משמעות ופעילות הם המפתח לאיתנות נפשית ופיזיולוגית ולאריכות ימים.**

✦ **חיים ללא מרכיבי תוכן, משמעות ופעילות הם חיים חסרים שמזמינים התנוונות ושקיעה לאורך זמן.**